

Šenoa v Italijanih. V „Ljubljanskega Zvona“ 2. št. t. l. smo poročali, da se je v Bolonji osnovala „Accademija Mickiewicz“, katera ima poleg slovanske stolice na ondodni univerzi namen Italijane seznanjati s slovanskimi jeziki in njih literaturami. Ta akademija je dala lepo povest Šenoovo „Karanfil s pesnikovega groba“ (t. j. s Preširnovega v Kranji) v italijanskem jeziku na svetlo pod naslovom: „Il garofano dalla tomba del poeta“. Racconto di Augusto Šenoa. Traduzione dal croato di Doimo Bego. Bologna, Tipografia Fava e Garagnani. Predsednik omenjene akademije prof. Domenik Santagata napisal je temu prevodu prekrasen predgovor, v katerem se spomina Hrvatov in Slovencev ter ocenjuje lepo povest Šenoovo. Dodajemo še to, kar je gotovo malokomu znano, da prijatelj Albert, s katerim dijak Šenoa v povesti roma iz Zagreba na Preširnov grob v Kranji, je zdanji ljubljanski advokat g. dr. A. Mošè.

Gotski zlog. Prof. S. Ljubič v Zagrebu rešil je vrlo zanimljivo vprašanje, dokazavši, da je bil gotiški zlog prej uveden v Hrvatski, nego li v Nemški in da je brez dvojbe izumljen v Francoski. Povod tej njegovi razpravi je bila Topuska cerkev, sezidana v čistem gotiškem zlogu, ki je najmenj deset let starejša, nego li prva na Nemškem v gotiškem zlogu od l. 1227—1244. zidana cerkev „Liebfrauenkirche“ v Trieru.

Gjuro Daničič. † V Zagrebu je v noči od 16. do 17. novembra umrl srbski profesor in hrvatski akademik Gjuro Daničič, največji jezikoslovec južnega slovanstva. Porojen l. 1825. v Novem Sadu, kjer mu je bil oča pravoslavni svečenik, obiskoval je prve šole v svojem rojstvenem mestu, gimnazijo zvršil v Požunu ter na to bil pravoslovec v Pešti. L. 1845. pride na Dunaj, kjer se prijateljski seznanja z Vukom in Miklošičem. Ta prijateljska zveza bila je zanj odlčilna. Daničič se posveti jezikoznanstvu. Vuk ga upozna z jezikom srbskim in bogato njegovo tradicionalno literaturo, a Miklošič ga uvede v metodo, kako se znanstveno preiskujejo jeziki. L. 1856. bil je imenovan za bibliotekarja, l. 1859. za profesorja na liceji v Belem Gradu. L. 1867. pride v Zagreb za tajnika novo osnovani jugoslavenski akademiji, a l. 1873. se povrne v Beli Grad profesor na veliki šoli, od koder ga srbski knez l. 1879. radovoljno odpusti, da zvrši v Zagrebu veliki akademski „Rječnik.“

Daničičeva največja zasluga je ta, da je na podlagi bogatih Vukovih zbirk in na podstavi srbskih književnih starin, katerih je sam objavil dolgo vrsto, strogo znanstveno in korenito preiskal zgodovinski razvoj srbskega jezika ter znanstveno utrdil zdani srbski pravopis in zdani književni jezik srbski. Druga ogromna zasluga Daničičeva je ta, da je rojene brate Srbe in Hrvate, ki so bili razdvojeni po veri, politiki in občni kulturi, združil v jednem književnem jeziku s tem, da je pomnožil latinico z novimi črkami, vzel za podstavo jedino fonetiko ter s svojimi jezikoslovnimi študijami in njih vplivom zbrisal v knjigi razliko med srbskim in hrvatskim jezikom.

Število njegovih knjig in razprav jezikoslovne, osobito gramatikalne in leksikalne vsebine, je ogromno; a vse te knjige — od „rata za srpski jezik i pravopis“, katerega je l. 1847. na svetlo dal dvaindvajsetletni Daničič, do akademiskega slovarja, o katerem je delal še zadnji dan pred svojo smrtjo, pisane so na vrhunci jezikoslovnega znanja, pisane so tako temeljito, da je srbski jezik danes najbolje preiskan in raztolmačen jezik slovanski. Miklošič pravi o Dani-